

جمهوری اسلامی ایران

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
شورای برنامه ریزی آموزشی و درسی علمی - کاربردی

**دوره های آموزش عالی تکمیلی بین سطوح تحصیلی
مشخصات کلی، برنامه و سرفصل دروس تک درس
تربیت و اخلاق اسلامی**

گروه فرهنگ و هنر

این برنامه در جلسه ۱۱۱ مورخ ۱۳۹۴/۱۰/۱۶ گروه فرهنگ و هنر به تصویب رسید و بر اساس مصوبه جلسه ۲۵۳ مورخ ۱۳۹۴/۹/۱۵ شورای برنامه ریزی آموزشی و درسی علمی-کاربردی از تاریخ ابلاغ، برای مؤسسات و مراکز آموزش علمی-کاربردی که مجوز اجرای آن را دارند قابل اجرا است.

بسمه تعالی

نظام آموزش عالی تکمیلی بین سطوح تحصیلی
برنامه آموزشی و درسی تک درس
تربیت و اخلاق اسلامی

بر اساس مصوبه جلسه ۲۵۳ مورخ ۱۳۹۴/۹/۱۵ شورای برنامه ریزی آموزشی و درسی علمی -
کاربردی، گروه فرهنگ و هنر در جلسه ۱۱۱ مورخ ۱۳۹۴/۱۰/۱۶ تک درس تربیت و اخلاق
اسلامی را تصویب نمود. این برنامه از تاریخ ابلاغ در موسسات و مراکز آموزشی علمی - کاربردی
که مجوز اجرای آن را از دانشگاه جامع علمی - کاربردی اخذ نموده‌اند، قابل اجراست.

یوسفعلی زیاری

سرپرست دفتر برنامه ریزی آموزشی مهارتی و دبیر شورای
برنامه ریزی آموزشی و درسی علمی - کاربردی

غلامرضا زهتابیان

سرپرست معاونت آموزشی و نایب رئیس
شورای برنامه ریزی آموزشی و درسی علمی - کاربردی

رای صادره جلسه ۱۱۱ مورخ ۱۳۹۴/۱۰/۱۶ گروه فرهنگ و هنر در خصوص برنامه آموزشی و درسی دوره تک درس
تربیت و اخلاق اسلامی صحیح است. به واحدهای مجری ابلاغ شود.

محمد اخباری

رئیس شورای برنامه ریزی آموزشی و درسی علمی - کاربردی

رونوشت :

معاون محترم آموزشی دانشگاه جامع علمی - کاربردی جهت ابلاغ به واحدهای مجری

تک درس تربیت و اخلاق اسلامی

باسمه تعالی

مقدمه:

تربیت از دیدگاه اسلام، انسان بار آوردن و انسان نگاه داشتن همه افراد آدمی است. اسلام به تربیت همه جانبه فرد معتقد است. یعنی فردی که دست، قلب، مغز او با هم تربیت شوند، یعنی هم کار و هم هنر بداند (دست) و هم از تعادل عاطفی برخوردار باشد (قلب) و بتواند درست و منطقی بیندیشد و داوری کند در تربیت اسلامی، هدف اساسی و غایی تربیت، الهی شدن آدمی است. برای رسیدن به این هدف، استعدادهای عالی انسان که در خلقت او قرار داده شده است باید رشد کند و فعلیت یابد. علامه شهید مرتضی مطهری که در خصوص تربیت انسان نیز دیدگاه هایی دارد با الهام از مکتب تربیتی اسلام معتقد است: «تربیت، پرورش استعدادهای درونی و به فعلیت درآوردن آنها است».

سپاه پاسداران انقلاب اسلامی در راستای وظیفه ذاتی و حفظ دستاوردهای انقلاب اسلامی، ذیل ساختار شجره طیبه صالحین نیروهایی به عنوان سرگروه و مربی تربیتی تحت عنوان "مروج اندیشه و تربیت اسلامی" به خدمت گرفته است تا با کسب مهارت‌های معرفتی، بصیرتی و رفتاری در مسیر اهداف خود قدم بر دارد و اقدامی مفید و موثر در مقابل حملات فرهنگی و اعتقادی دشمن نماید. در همین راستا رشته "مروج اندیشه و تربیت اسلامی" تدوین و به تصویب دانشگاه جامع علمی کاربردی رسید.

به منظور تربیت تخصصی مربی در حوزه اخلاق و تربیت همه جانبه انسان در جامعه اسلامی با پالایش از رشته فوق الذکر، تک درس کاربردی «**تربیت و اخلاق اسلامی**» طراحی و تدوین شده است. مربی آموزش دیده در این تک درس در دوره‌های مختلف تعریف شده بسیج و سپاه به عنوان کمک مربی، آموزش نیروهای سازمان را به عهده خواهند گرفت.

هدف و ضرورت دوره:

هدف از برگزاری این دوره ایجاد تسلط بر راه کارهای شناسایی شبهات در حوزه اخلاق و تربیت اسلامی و تکنیک های پاسخ گویی به آنها و تبیین مفاهیم و اصول بنیادین اسلامی به صورت کاربردی و عملی و ترویج اندیشه های شهید مطهری در این زمینه و در قالب کارگاه می باشد. از این رو کسب این توانمندی و بالا بردن سطح بینش و بصیرت در حلقه های معرفتی بسیج و جامعه هدف خود، یکی از ضروری ترین مهارت های مورد نیاز مروجان اندیشه و تربیت

اسلامی است.

شایستگی ها و مهارت های قابل انتظار:

- تسلط بر اندیشه‌ها و آرای شهید مطهری در زمینه تربیت اسلامی
- توانایی برگزاری کارگاه های تربیتی به منظور ترویج اندیشه های شهید مطهری
- تسلط بر راه کارهای شناسایی و پاسخگویی به شبهات در حوزه اخلاق و تربیت اسلامی

سطح آموزشی:

- تکمیلی بین سطوح تحصیلی دیپلم و کاردانی (دیپلم - کاردانی)
- تکمیلی بین سطوح تحصیلی کاردانی و کارشناسی (کاردانی - کارشناسی)
- تکمیلی بین سطوح تحصیلی کارشناسی و کارشناسی ارشد (کارشناسی - کارشناسی ارشد)
- تکمیلی بین سطوح تحصیلی کارشناسی ارشد و دکتری (کارشناسی ارشد - دکتری)

ضوابط و شرایط پذیرش ورودی:

الف - (حداقل مدرک تحصیلی/رشته تحصیلی / گواهینامه آموزشی خاص / گواهی سلامت، تجربه کاری / پیش نیاز و ...)

- دیپلم (پایان دوره متوسطه نظام جدید یا نظام قدیم)

- افرادی که مجاز به شرکت در این دوره می باشند شامل: سرگروه های حلقه های صالحین بسیج ، فارغ التحصیلان رشته مروجان اندیشه و تربیت اسلامی که در سپاه مشغول به خدمت هستند، معاونت های فرهنگی نیروی مقاومت تا رده پایگاه و بسیجیان و پاسداران علاقه مند به این حوزه

ب- نحوه پذیرش:

آزمون تعیین سطح ، مصاحبه حضوری ، عدم نیاز به آزمون و یا مصاحبه
سایر روش ها با ذکر مورد: .....

جدول ساعت نظری و عملی تک درس:

درصد استاندارد ساعت	درصد	ساعت	
حد اکثر ۳۰ درصد	۳۰	۲۲	نظری
حد اقل ۷۰ درصد	۷۰	۵۰	عملی
۱۰۰	۱۰۰	۷۲	جمع

• مجموع ساعت تک درس حد اقل ۳۰ حد اکثر ۱۰۰ ساعت است

تک درس تربیت و اخلاق اسلامی

نام تک درس: اصول تربیت در اسلام					
عملی	نظری	ساعت			
۵۰	۲۲				
الف: هدف درس: آشنایی با تربیت و اخلاق اسلامی، و ارتباط عقل و علم و عدالت با محوریت دیدگاه‌های شهید مطهری با الهام از مکتب تربیتی اسلام					
ب: سر فصل آموزشی:					
زمان آموزش (ساعت)		رئوس مطالب و ریز محتوا		ردیف	
عملی	نظری	ریز محتوا	رئوس مطالب		
۱۴	۶	کلیات تربیت اسلامی، عوامل تربیت، تاثیر کار در تهذیب اخلاق، لزوم همگامی کار و دانش، رشد اسلامی نتیجه تربیت، مدیریت و رهبری در اسلام، رهبری نسل جوان پرسش و پاسخ، و مباحثه در خصوص موضوع -اهمیت تعلیم و تربیت مطالعه موردی شبهات	تربیت و رشد اسلامی	۱	
۱۴	۶	پرورش استعدادهاى عقلانى، تاریخچه تعقل از نظر مسلمین، تربیت عقلانی انسان، اسلام مکتب همه جانبه، نظر اسلام درباره علم، قرآن و مسئله تفکر، فقر روحی و فکری، فقر معنوی، پرسش‌های دینی، اهمیت علم، فریضه علم، حکومت عقل، دشمنان عقل، آلیش و بی آلیشی فکری، عوامل کاهش تاثیر تعلیمات دین، محدودیت عقل و فکر انسان، عقل و خواهش‌های دل، علم و ایمان، رابطه علم و ایمان، ایمان مذهبی، مکتب ایدئولوژی، عقل و ایمان پرسش و پاسخ، و مباحثه در خصوص موضوع مطالعه موردی شبهات	عقل و علم	۲	
۱۴	۶	اصول اخلاق اسلامی، ماهیت اخلاق، فضائل اخلاقی، سایر گفتارها پرسش و پاسخ، و مباحثه در خصوص موضوع -نقش تربیتی استاد مطالعه موردی شبهات	اخلاق اسلامی	۳	
۸	۴	جایگاه عدالت، انحراف مسلمین از عدل اسلامی، حقوق واقعی انسان، احترام، حقوق و تحقیر دنیا، تفاوت‌های روا و امتیازات ناروا، حق و تکلیف، خصوصیات حق، حقوق مردم بر یکدیگر پرسش و پاسخ، و مباحثه در خصوص موضوع مطالعه موردی شبهات	عدالت	۴	
ج: منبع درسی:					
<ol style="list-style-type: none"> ۱. شهید مطهری، تربیت و رشد اسلامی، موسسه فرهنگی بینش مطهر، چاپ آخر ۲. شهید مطهری، عقل و علم، موسسه فرهنگی بینش مطهر، چاپ آخر ۳. شهید مطهری، اخلاق اسلامی، موسسه فرهنگی بینش مطهر، چاپ آخر ۴. شهید مطهری، عدالت، موسسه فرهنگی بینش مطهر، چاپ آخر ۵. شهید مطهری، حکمت‌ها و اندرزها، انتشارات صدرا، چاپ آخر ۶. شهید مطهری، تعلیم و تربیت در اسلام، انتشارات صدرا، چاپ آخر ۷. شهید مطهری، امدادهای غیبی در زندگی بشر، انتشارات صدرا، چاپ آخر ۸. شهید مطهری، انسان و ایمان، انتشارات صدرا، چاپ آخر ۹. شهید مطهری، بیست گفتار، انتشارات صدرا، چاپ آخر ۱۰. شهید مطهری، ده گفتار، انتشارات صدرا، چاپ آخر ۱۱. شهید مطهری، فلسفه اخلاق، انتشارات صدرا، چاپ آخر ۱۲. شهید مطهری، گفتارهایی در اخلاق اسلامی، انتشارات صدرا، چاپ آخر 					

تک درس تربیت و اخلاق اسلامی

د) استانداردهای آموزشی (شرایط آموزشی و یادگیری مطلوب) تک درس: اصول تربیت و اخلاق اسلامی

۱- ویژگی های مدرس: (درجه علمی - سوابق تخصصی و تجربی):

- حداقل مدرک تحصیلی دانشگاهی، نام رشته ارشته های تحصیلی متجانس:

- کارشناسی ارشد الهیات و معارف اسلامی
- کارشناسی ارشد علوم حدیث
- کارشناسی ارشد فلسفه و حکمت اسلامی

- گواهی نامه ها و یا دوره های آموزشی مورد نیاز: ندارد

- حداقل سابقه تدریس مرتبط (به سال): ۵ سال

- حداقل سابقه تخصصی در حوزه شغلی مورد نظر (با ذکر حوزه شغلی به سال): ۳ سال

- میزان تسلط به زبان انگلیسی: عالی خوب

- میزان تسلط به رایانه: عالی خوب

- سایر ویژگی ها با ذکر موارد: ندارد

۲- مساحت، تجهیزات و وسایل مورد نیاز (براساس کلاس ۲۵ نفره و گروه های آزمایشگاهی و کارگاهی (کار عملی) ۲ نفره)

- مساحت مورد نیاز: ۱- کلاس مترمربع، ۲- آزمایشگاه مترمربع، ۳- کارگاه ۴۵ مترمربع، ۴- عرصه مترمربع، ۵- مزرعه مترمربع.

سایر موارد با ذکر نام و مقدار

- فهرست ماشین آلات و تجهیزات، وسایل و امکانات مورد نیاز:

۱- کلاس و کارگاه استاندارد ۴-

۲- امکانات پخش فیلم و اسلاید ۵-

۳- ۶-

۳- روش تدریس و ارائه تک درس: سخنرانی ، مباحثه ای ، تمرین و تکرار ، آزمایشگاهی ، کارگاهی ، پژوهش گروهی .

مطالعه موردی ، بازدید ، فیلم و اسلاید و مجموعه آثار شهید مطهری

سایر با ذکر مورد.....

۴- نحوه ارزیابی تک درس با توجه به هدف تعریف شده: آزمون کتبی ، آزمون عملی ، آزمون شفاهی ، ارائه پروژه .

ارائه نمونه کار و..... سایر روش ها با ذکر مورد.....

ضمیمه

جدول برآورد شهریه تک درس (پیشنهادی):

شهریه هر ساعت نظری (ریال)	شهریه هر ساعت عملی (ریال)	جمع (ریال)
یک شانزدهم شهریه اعلامی دانشگاه جامع علمی کاربردی برای هر واحد نظری تخصصی مقطع کاردانی در هر سال	یک سی و دوم شهریه اعلامی دانشگاه جامع علمی کاربردی برای هر واحد کارگاهی مقطع کاردانی در هر سال	

مشخصات تهیه کننده برنامه

الف: مرکز / موسسه تهیه کننده برنامه:

نام مرکز / موسسه تهیه کننده برنامه	نشانی، تلفن، پست الکترونیکی
مرکز آموزش علمی کاربردی سپاه محمد رسول الله (ص)	نشانی: تهران، اتوبان شهید محلاتی، خیابان نبرد شمالی، میدان نبرد، خیابان شهید ابراهیم بیدی، پلاک ۱ تلفن: ۰۲۱-۳۳۰۷۵۳۳۰ آدرس پست الکترونیکی: mohammaddoust.ali@gmail.com

ب: اعضای گروه تدوین کننده برنامه:

نام و نام خانوادگی اعضای گروه تدوین کننده	مدرک تحصیلی	تلفن	پست الکترونیکی
سید محمد صالح هاشمی گلپایگانی			
علی محمد دوست			

مدیر گروه فرهنگ و هنر	دکتر عیسی کشاورز
دبیر گروه فرهنگ و هنر	معصومه صادقی

